

Brussel, 11 december 2013

Bijlage 1 bij de circulaire NBB_2013_15

Toepassingsveld

Deze circulaire betreft de inspecties die door de Bank worden uitgevoerd, in haar hoedanigheid van prudentiële toezichthouder, bij de volgende instellingen:

- kredietinstellingen¹,
- verzekeringsondernemingen²,
- herverzekeringsondernemingen³,
- beursvennootschappen⁴,
- betalingsinstellingen⁵,
- instellingen voor elektronisch geld⁶,
- vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen⁷,
- bijkantoren van deze instellingen die gevestigd zijn in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER)⁸,
- Belgische bijkantoren van deze instellingen die ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte (EER)⁹,
- Belgische bijkantoren van deze instellingen die ressorteren onder het recht van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER), binnen de grenzen van de toezichtsbevoegdheden van de Bank zoals deze voortvloeien uit het recht van de Europese Unie,
- financiële holdings¹⁰,
- financiële dienstengroepen met aan het hoofd een gereguleerde onderneming naar Belgisch recht¹¹ of een gemengde financiële holding¹², en

¹ Artikel 46, vijfde lid, van de wet van 22 maart 1993.

² Artikel 21, § 1 *bis*, vierde lid van de wet van 9 juli 1975.

³ Artikel 37 van de wet van 16 februari 2009.

⁴ Artikel 92, § 4 van de wet van 6 april 1995.

⁵ Artikel 25, vierde lid van de wet van 21 december 2009.

⁶ Artikel 81, § 2, tweede lid van de wet van 21 december 2009.

⁷ Artikel 21, vierde lid van het koninklijk besluit van 26 september 2005.

⁸ Artikel 48 van de wet van 22 maart 1993, 21, §1 *bis*, vijfde lid van de wet van 9 juli 1975, artikel 39 van de wet van 16 februari 2009, artikel 94 van de wet van 6 april 1995 en artikelen 27 en 83 van de wet van 21 december 2009.

⁹ Artikel 81 van de wet van 22 maart 1993 (verwijzing naar artikel 46 van dezelfde wet), artikel 36 van het koninklijk besluit van 26 september 2005 (verwijzing naar artikel 21 van hetzelfde besluit), artikel 65 van de wet van 16 februari 2009 (verwijzing naar artikel 37 van dezelfde wet), artikel 21, § 1 *bis*, vierde lid van de wet van 9 juli 1975, artikel 101 van de wet van 21 december 2009 (verwijzing naar artikel 81 van dezelfde wet) en artikel 22 van het koninklijk besluit van 20 december 1995 (verwijzing naar artikel 92 van de wet van 6 april 1995).

¹⁰ Artikel 49, § 2, zesde lid van de wet van 22 maart 1993.

- verzekerings- of herverzekeringsgroepen¹³.

Wat de kredietinstellingen betreft, zal het toepassingsgebied van deze circulaire te gepasten tijde worden herzien teneinde rekening te houden met het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme dat is ingesteld door Verordening 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank speciale taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op de kredietinstellingen, en de verordeningen, richtsnoeren en instructies die door de Europese Centrale Bank zijn goedgekeurd op grond van artikel 6 van de voornoemde verordening.

De bepalingen waaraan wordt gerefereerd in de voetnoten 1 tot 13 vormen de wettelijke basis die aan de Bank voorrechten verleent inzake de controle ten aanzien van de voornoemde instellingen.

Er zij aan herinnerd dat de NBB overeenkomstig artikel 36/19 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, ook alle nodige informatie kan vereisen van diegenen die verrichtingen uitvoeren of activiteiten uitoefenen die worden beoogd door de wetten en reglementen waarvan zij op de toepassing dient toe te zien, en van iedere derde die de uitvoering van die verrichtingen of de uitoefening van die activiteiten mogelijk maakt of vergemakkelijkt. Zij kan in de boeken en documenten van de belanghebbenden de juistheid van de informatie die haar werd meegedeeld, nagaan of laten nagaan.

Informatie-inwinningsopdrachten die ter plaatse door inspecteurs van de NBB worden uitgevoerd, zijn geen inspecties en zijn niet onderworpen aan deze circulaire.

Deze circulaire vervangt met onmiddellijke ingang sectie 5 van Circulaire D1 99/2.

¹¹ Artikel 49*bis*, § 2, zevende lid van de wet van 22 maart 1993, artikel 91 *octies decies*, § 2, zevende lid van de wet van 9 juli 1975 en artikel 98, § 2, zesde lid van de wet van 16 februari 2009.

¹² Artikel 49*bis*, § 3, van de wet van 22 maart 1993, artikel 91 *octies decies*, § 3, van de wet van 9 juli 1975, artikel 95*bis*, §3, van de wet van 6 april 1995 en artikel 98, §3 van de wet van 16 februari 2009.

¹³ Artikel 91 *septies* van de wet van 9 juli 1975 en artikel 87 van de wet van 16 februari 2009.

Bijlage 2 bij de circulaire NBB_2013_15

Lexicon

COSO: COSO is een managementmodel dat ontwikkeld werd door The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Dit comité, dat bestaat uit een aantal privéorganisaties, heeft in 2002 naar aanleiding van een aantal boekhoudschandalen en fraudegevallen aanbevelingen gedaan en richtlijnen geformuleerd met betrekking tot interne controle en interne risicobeheersing. Indien een organisatie haar doelstellingen wil bereiken, moet zij zich verweren tegen risico's en deze risico's leren beheersen. COSO beschrijft en definieert de verschillende elementen van een internecontrolesysteem.

ICS of 'internecontrolesysteem': Het proces dat is opgezet, wordt geïmplementeerd en opgevolgd door het toezichthoudend orgaan, het management en de andere personeelsleden, om een redelijke mate van zekerheid te verschaffen over het bereiken van de doelstellingen van de instelling met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de effectiviteit en de efficiëntie van de uitoefening van de activiteiten en de naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving.

KPI, KRI, KCI: Key Performance Indicators (KPI) geven aan of de prestaties overeenstemmen met de doelstellingen, Key Risk Indicators (KRI) geven aan of de risicoblootstelling overeenstemt met de risicobereidheid, Key Control Indicators (KCI) geven aan of de controles verlopen zoals verwacht. De drie soorten indicatoren zijn duidelijk aan elkaar gerelateerd: de doelstellingen worden bereikt omdat de risico's onder controle zijn.

3-Lines of Defence (of 3-LoD): De 'three lines of defence' wordt door veel financiële instellingen als standaardmodel gebruikt om de onzekerheid te beheren en risico's te voorkomen. De eerste lijn van dit model bestaat uit het personeel van de financiële instelling dat verantwoordelijk is voor de commerciële en operationele activiteiten en voor de beheersing van de hierdoor gelopen risico's. De tweede lijn betreft compliance en risk management. Deze interne controlefuncties werken beleidslijnen uit, leggen werkmethoden vast en houden permanent toezicht op de eerste lijn voor wat betreft het beheer van risico's en compliance. De derde 'defence line' is die van de interne audit. De interne auditoren controleren regelmatig de eerste en de tweede lijn, om te verzekeren dat zij hun taken op het vereiste competentieniveau uitoefenen.

PRISM: Prudential Internal Control Standardized Model. PRISM geeft een beeld van de wijze waarop de financiële instelling haar activiteiten organiseert en haar risico's beheerst en geeft aan of de financiële instelling zichzelf onder controle heeft vanuit prudentieel oogpunt.

****